

prosinec | 2016

ZPRÁVY

Z MINISTERSTVA ZEMĚDĚLSTVÍ

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

Na návštěvě u vánočních hvězd

str. 05 a 06

Jak vybírat kapra

str. 03 a 04

Co s vánoční hvězdou?

str. 07

Zachraňme úrodnou půdu

str. 08

Aplikacemi na kvalitu půdy

str. 09

Poslední novinky 2016

str. 10 až 12

ÚVODNÍ SLOVO MINISTRA:

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

pomalu končí doba duchovní přípravy na Vánoce, tedy na období, jehož jedinečnou atmosféru má rád snad každý. Na konci roku se vracíme k osobním i pracovním událostem, které jsme za těch posledních dvanáct měsíců prožili, a zároveň přemítáme nad tím, co nám v tomto směru přinese rok přicházející. Pokud jde o naši práci, tedy zemědělství, jsem přesvědčen, že je velice perspektivním oborem, jehož úkolem je co nejlépe hospodařit s krajinou a přitom obstarávat kvalitní produkty, které se dobře uplatní nejen na našem, ale i na zahraničním trhu. Byl bych rád, kdyby zemědělství bylo atraktivním oborem i pro mladou generaci. Rok, který máme před sebou, byl vyhlášen Rokem venkova. Bude proto příležitostí i výzvou ukázat, co se nám na venkově podařilo, čím se můžeme pochlubit, jak vzájemná podpora a pevné vazby v obcích přispívají k jejich zvelebení, aktivnímu životu obyvatel, a zejména k vytváření společného domova, kde se dobře cítí mladí i staří. Považuji za důležité nejen uchovávat tradiční hodnoty venkova, ale nadále je podporovat a rozvíjet.

Chci vám na tomto místě poděkovat za práci vykonanou v končícím roce 2016 a popřát vám i vašim blízkým požehnaný rok 2017.

Marian Jurečka
ministr zemědělství

OBSAH:

SPOTŘEBITEL

VYHLÉDNĚTE SI TOHO SVÉHO...

Než vyrazíte na každoroční nákup vánočního kapra, přečtěte si pár rad, jak si na štědrovečerní stůl vybrat toho správného.

03

ROZHOVOR

JAROSLAV DRAČKA: V ZAHRADNICTVÍ MÁME VÁNOCE PO CELÝ ROK

Vánoční hvězda bývá o Vánocích nedílnou součástí téměř každé domácnosti. Kdo z vás ale ví, odkud tato květina pochází a jakou má historii?

05

DOMÁCNOST

VÁNOČNÍ HVĚZDA NENÍ „NA JEDNO POUŽITÍ“

Požijete si ji s domněním, že do ledna odkvete. Poradíme vám, jak se o tento symbol Vánoc postarat tak, aby vám vykvetl i příští rok.

07

EKONOMIKA

ZABETONOVANÉ ČESKO

V posledních pěti letech zmizelo na našem území téměř 5 tisíc hektarů nejkvalitnější půdy černozemě a hnědozemě, a to pod průmyslovými zónami. Je potřeba tomu zabránit.

08

TECHNOLOGIE

PO ČEM ŠLAPETE?

Na zachování kvalitní půdy se nemůže jen od lesa, ale také od internetu. Představujeme aplikace, které vám řeknou, jakou půdu máte pod nohama.

09

VÝBĚR ZPRÁV

HLAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE

Rok 2016 už je sice ve finále, s novinkami ze zemědělství ale nekončíme. Česká vína se dostala mezi světovou elitu, nasbíralo se 312 tun potravin pro potřebné a roste zájem o mléčné výrobky.

10

SPOTŘEBITEL

VYHLÉDNĚTE SI TOHO SVÉHO...

Zanedlouho se v ulicích objeví kádě s tradičním vánočním zbožím – s živými kapry. Jestliže se však v rybách nevyznáte, nezoufejte. Přinášíme vám 7 rad, jak správně vybrat vánočního kapra a jak s ním správně naložit.

I. KDE NAKUPOVAT?

Pokud nemáte v rodině rybáře, nebo nedostanete kapra od známých, musíte se pro něho vypravit do obchodu nebo do prodejního stánku na ulici. Prodejci kaprů v ulicích však musejí splňovat řadu náležitostí. Od samotného umístění a provozu kádí přes zabíjení a porcování ryb až po řádné ohlášení, kde a kdy je budou prodávat.

2. ZKONTROLUJTE KÁĎ

Důležité je, aby byl prodejní stánek čistý a měl například nádoby na odpadky. Také se podívejte na kád', ve které ryby plavou. Musí být vybavena tak, aby zacházení s rybami odpovídalo zásadám ochrany zdraví zvířat a požadavkům na jejich pohodu. To znamená musí stále protékat (okysličující) voda, aby kapři neplavali ve špinavé vodě nebo se nemačkali jako sardinky v konzervě.

PO VÝLOVU RYBNÍKA SE KAPR NA DLOUHOU DOBU OCITÁ MIMO SVÉ PŘIROZENÉ PROSTŘEDÍ. PUSTIT HO ZPÁTKY DO RYBNÍKA PROTO NENÍ DOBRÝ NÁPAD.

3. KTERÉHO VYBRAT?

Dejte si pozor, aby kapři v kádích neplavali břichy vzhůru nebo neleželi na boku. Většinou to znamená, že nádrže byly přeplněné. Kapra proto raději kupte tam, kde dávají rybám více prostoru. Další základní pravidla uvádíme v tabulce:

	Dobře	Špatně
Pohyb	břichem dolů, v kádi se snaží vysmeknout z naběráku	břichem vzhůru, příliš se nehýbe
Povrch těla	lesklý, pevné šupiny	matný, bílý hlen, poškozené šupiny, bílé flíčky plísně
Žábry	růžové, červené	zašedlé, hnědé
Oči	jasné, průhledné, vypouklé	matné, zapadlé
Ploutve	nepoškozené, rozvinuté do vějíře	potrhané
Váha	váha kolem 2 kg je ideální – maso má střední obsah tuku	kapři kolem 1 kg mají malé kosti, kapři nad 3 kg jsou příliš tuční

4. TRIKY PŘI VÁŽENÍ

Kontrolu vánočních kaprů mají na starost dvě inspekce. Státní veterinární správa, kterou především zajímá, jak se s rybami zachází, a Česká obchodní inspekce. Ta se zaměřuje na nedostatky při poctivosti prodeje, tedy zda je zákazník seznámen s cenou předem a jestli mu prodejce správně účtuje. Od stánku byste neměli odcházet třeba bez dokladu o zaplacení s uvedením ceny i váhy ryby. Pozor si dávejte na triky při vážení. Neplatíte navíc za kousky ledu na desce váhy či za to, že prodejce přidá kaprovi pár deka tím, že se nenápadně opírá o váhu.

5. VANA, NEBO LEDNICE?

Můžete si vybrat, zda si rybu odnesete domů živou, nebo si ji necháte na místě

zabít. Pokud se rozhodnete pro první variantu, taška by neměla být igelitová, ale dobře prodyšná. Kapr by neměl být převážen v autě, protože příliš teplý vzduch by nevydržel. Voda, ve které bude doma plavat, by neměla být chlorovaná, nechte proto chlor vyprchat. A měla by být co možná nejstudenější, kolem 4 °C.

Pokud budete kapra uchovávat v lednici, musí být dobře zabalený a vcelku. Obal totiž chrání maso před vysycháním. Rybu zaledujte a nechte v lednici při teplotě do 5 °C. Neskladujte ji však příliš dlouho. Maso ryb se totiž rychle rozkládá. Do mrazáku kapr nepatří.

6. MENŠÍ, NEBO VĚTŠÍ?

Ideální váha kapra je kolem 2 kg. Mezi lidmi se traduje, že maso větších ryb bývá cítit bahnem. Není to pravda, nejde totiž o bahno, ale o rybí tuk, kterého má samozřejmě větší kapr více. To se však dá vyřešit. Stačí odříznout břišní tukovou řasu. Jde o ohraničený bílý pruh, který se táhne po břiše ryby od hlavy až ke konci břišní dutiny. Pokud se tuková řasa nevyřízne, rozšíří se z ní pachutí tuku při přípravě do celé ryby.

7. DO RYBNÍKA UŽ NEVRACET

Pouštíte kapra zpátky do rybníka? Nedoporučujeme. Po výlovu se totiž ocitá na dlouhou dobu mimo své přirozené prostředí. Pustit ho zpátky do rybníka není proto dobrý nápad. Už nemá dost sil na přežití. Připočteme-li ještě teplotní šoky, kterými kapr prochází – od výlovu přes sádky po nákupní tašku, je pro něho lepší, je-li správně usmrčen již při nákupu. To se dělá tak, že se omráčí úderem tupým předmětem na temeno (nad očima) a následně se mu přetnou žaberní oblouky. A pokud je vám kaprů líto, raději je nekupujte.

ROZHOVOR

JAROSLAV DRAČKA: V ZAHRADNICTVÍ MÁME VÁNOCE PO CELÝ ROK

Neexistuje jiná rostlina, která by byla na Vánoce tak oblíbená, jako je poinsettie. Známa je spíše jako vánoční hvězda. Odkud květina pochází a jaké legendy se o ní tradují? Nejen o tom jsme si povídali s jednatelem společnosti TU-FLOR Jaroslavem Dračkou.

Odkud vánoční hvězda pochází?

Vánoční hvězda je původem z teplých krajín, konkrétně z Mexika a střední Ameriky. Roste v pralesích podél pobřeží Pacifiku. Aztékové ji dříve používali k tlumení horečky, získávali z ní červené barvivo k barvení textilií a také byla jednou z přísad do kosmetiky.

K vánoční hvězdě se váže i několik legend...

Přesně tak. Vánoční květinu si prý velmi oblíbila královna aztécké říše. Zamilovala se však do muže, který ji podvedl. Když se to dozvěděla, puklo jí srdce žalem. Kapky její krve pak zbarvily květ její nejmilejší rostliny. Jiná legenda vypráví o chudé mladé dívce, která neměla peníze na dárek k oslavě Ježíšova narození. Anděl jí poradil, aby natrhala obyčejný plevel a položila jej před

oltář. Z obyčejného plevelu se pak stala tato překrásná rudozelená květina.

Ročně se u nás vypěstuje přibližně 1,5 milionu vánočních hvězd. Kolik z nich je z vašeho zahradnictví?

Naše zahradnictví vypěstuje odhadem 430 tisíc vánočních hvězd ročně. Jsme však součástí odbytového družstva CZ Flóra, které sdružuje pět dalších zahradnických společností, to abychom mohli být silnějším partnerem pro obchodní řetězce. Dohromady jich vypěstujeme 800 tisíc.

Kolik odrůd pěstujete?

Existuje mnoho odrůd. My pěstujeme 3 odrůdy v různých barvách, od nejmenších v šesticentimetrovém květináči po vysoké rostliny, které dorostou až metr. V nabídce máme i stromkovou

**O SVÁTCÍCH
POUŽÍVAJÍ VÁNOČNÍ
HVĚZDU JAKO
VÝZDOBU V USA,
NĚMECKU, TURECKU,
JIHOAFRICKÉ
REPUBLICCE
I V AUSTRÁLII.
NEEXISTUJE SNAD
JINÁ ROSTLINA, KTERÁ
BY BYLA OBLÍBENÁ
TAK, JAKO JE PRÁVĚ
POINSETTIE.**

variantu. Je to však okrajový segment. Většinou je kupují specializované obchody. Umísťují se do hal, zdobí obývací... Na stůl se nehodí.

Jaký je zájem Čechů o tuto květinu?

Obecně roste zájem o hrnkové rostliny. O vánoční hvězdy je velký zájem. Jsou stále populárnější.

Je nějaká další květina, která se hodí na vánoční stůl?

Pro vánoční stůl je typická právě vánoční hvězda. Je spojena s celým světem. O svátcích ji jako výzdobu používají v USA, Německu, Turecku, Jihoafrické republice i v Austrálii. Myslím si, že snad neexistuje jiná rostlina, která by byla oblíbená tak, jako právě poinsettie. Mimo hvězd se ještě

Dá se v poptávce po vánočních hvězdách vysledovat nějaký trend? Jakých hvězd se prodá nejvíce?

Nežádanější je červená. V kontrastu s tmavými zelenými listy totiž působí slavnostně. Vyšlechtěny jsou však i odlišně vybarvené odrůdy. My pěstujeme například hvězdy s růžovými a bílými listy. V kurzu jsou momentálně ještě vánoční hvězdy zdobené zlatými filtry.

Zajímavé je, že barevné části květiny jsou pouze listy, respektive listeny, nejde o okvětní listy, jak si občas mnozí mylně myslí. Samotné květy jsou totiž nenápadné – žluté, ve středu listenů.

Kdy u vás začíná sezona?

Už v lednu, kdy dorazí certifikované řízků, ze kterých vypěstujeme matenice a následně množíme a sázíme vánoční hvězdy. V podstatě se dá říci, že Vánoce tu máme po celý rok.

prodávají vánoční kaktusy, ale jejich prodej u nás poslední dobou klesá.

Jak těžké je udržet se na trhu?

Udržet se na trhu je v dnešní době těžké. Člověk musí mít cit pro trh, jde o neustálý tlak obchodních řetězců na výkupní cenu, výběrová řízení odběratelů, která se vypisují dopředu na celou sezonu, rezervace bez jasně garantovaného termínu odběru.

Hlavně však jde o přístup k zákazníkům. My jsme schopni být třikrát týdně v každém obchodě, který obsluhujeme. Víte, to žádný Němec prostě nedokáže. V tom je naše plus. Další pozitivum vidím v kratší dopravní vzdálenosti, takže cena dopravy se tolik nepromítá do konečné ceny. A samozřejmě – české rostliny nemusí cestovat stovky kilometrů napříč zeměmi. Je to menší zátěž pro ekologii a jde i o to, že si je zákazník může koupit, když jsou ještě zcela čerstvé.

VÁNOČNÍ HVĚZDA NENÍ „NA JEDNO POUŽITÍ“

Rádi byste si uchovali vánoční hvězdu do dalších Vánoc? Je to možné! Naučte se tuto rostlinu pěstovat. Víme, jak na to...

1. POZOR UŽ PŘI NÁKUPU

Když budete vybírat vánoční hvězdu, dobře si ji prohlédněte. Na první pohled by měla být zdravá, listy žilkované se sametovým povrchem. Rostlina je choulostivá na nízké teploty, tudíž určitě nebrat ty, které jsou volně vystavené v průvanu u vchodu do obchodu či venku na tržnicích. V obchodě si ji nechte řádně zabalit do několika vrstev novin, jen fóliový obal nestačí. A utíkejte s ní domů.

2. DOSTATEK SVĚTLA

Po příchodu domů nechte rostlinu aklimatizovat v chladnější chodbě – alespoň pár desítek minut. Jako každá rostlina, i hvězda potřebuje pro svůj růst dostatek světla. Květináč rozhodně nestavte do temného kouta či přímo k oknu, kde mohou chlad a přímé sluneční paprsky způsobit její rychlý úhyn. Pokud jsou po vybalení listy mírně povadlé a rostlina nemá přeschlou zem, je to reakce na teplotní stres. Určitě ji hned nezalévejte, počkejte do druhého dne.

3. NEPŘELÉVAT!

V misce nesmí stát voda. Příliš vody může způsobit hnití kořenů a opadání listů. Zeminu udržujte vždy mírně vlhkou, nikdy ne suchou nebo přemóčenou. Stačí ji zalévat troškou odstáté vody podle potřeby.

5. PODZIMNÍ ZATEMŇOVÁNÍ

Pokud chcete, aby vám hvězda na Vánoce dělala ozdobu, musíte ji oklamat. Přibližně od začátku října ji dopřávejte maximálně 11 hodin světla, a to včetně světla umělého. Po zbytek dne ji přikrývejte černou papírovou krabicí či dávejte do tmy. Důležité je dodržovat pravidelnost tohoto úkonu. Právě simulací delší noci a kratšího dne začnou na květině růst barevné listy.

4. JARNÍ ČAS

Po Vánocích barevné listy opadají zhruba do dvou měsíců. Rostlinu nechte odpočinout a postavte ji na světlé místo. Koncem března seřízněte výhony, aby rostlina obrazila. Přes léto rostlinu dostatečně zalévejte a přihnojujte. Pěstujte ji v bytě na světlém místě. POZOR: S květinou pracujte velmi opatrně. Při řezu totiž ze stonků vytéká mléko, které se špatně odstraňuje.

MEZI LETY 2011
A 2016 ZMIZELO
POD VRSTVOU
BETONU TĚMĚŘ
5 TISÍC HEKTARŮ
NEJKVALITNĚJŠÍ
PŮDY ČERNOZEMĚ
A HNĚDOZEMĚ.

EKONOMIKA

ZABETONOVANÉ ČESKO

Jedno staré přísloví říká: „Hrst země je lepší než hrst zlata.“ Půda je totiž nejen zdrojem potravin, ale podporuje také biodiverzitu naší planety, pomáhá stabilizovat klima na Zemi, zvyšuje odolnost krajiny vůči povodním a suchu nebo plní důležitou roli v zajištění pitné vody. Naše stanovisko k návrhu Ministerstva průmyslu a obchodu na vybudování nových průmyslových zón na nejkvalitnější půdě je proto jasné: říkáme NE.

ZEMĚDĚLSKÁ PŮDA UBÝVÁ

Každý den v Česku nenávratně zmizí více než 15 hektarů půdy, což je plocha velká přibližně jako tři pražská Václavská náměstí (které má přes 4 hektary). Mezi lety 2011 a 2016 zmizelo téměř 5 tisíc hektarů nejkvalitnější půdy černoze a hnědozemě. Tyto obrovské plochy však nemizí beze stopy – nejčastěji pod vrstvou betonu, na kterém jsou stavěny velkosklady, nové silnice, továrny nebo rodinné domy.

NEJSME PROTI PRŮMYSLOVÝM ZÓNÁM

Nemůžeme však souhlasit s tím, aby byly budovány na nejkvalitnější půdě. Museli jsme proto zablokovat návrh Ministerstva průmyslu a obchodu na vybudování průmyslových zón ve Veselí nad Lužnicí (sousedí s Chráněnou krajinnou oblastí Třeboňsko), Kutné Hoře a Hladkých Životicích. Podle nás by se při plánování

staveb měly využívat v první řadě brownfieldy, případně méně kvalitní půda. Naším cílem není mít co nejvíce hal se zahraničními vlastníky, kde si již zemědělskou půdu začínají chránit.

I ZEMĚDĚLEC MÁ ODPOVĚDNOST

Kromě úbytku zemědělských ploch půda ztrácí i svou kvalitu, a to vinou eroze. Více než 60 % zemědělské půdy v ČR je ohroženo vodní erozí, z toho je již přes 500 tisíc hektarů vážně poškozeno. Od zemědělců budeme proto chtít, aby dodržovali řádné ochranné postupy. Od roku 2018 by tak mělo být v ochranném režimu před erozí 25 % zemědělské půdy, nyní je v něm kolem 11 %. Existuje totiž celá řada efektivních nástrojů, které lze aplikovat okamžitě.

Vývoj rozlohy půdy v hektarech

	2011	2016
Černoze	506 000	504 000
Hnědozem	285 000	283 000
Regozem	144 000	148 000

TECHNOLOGIE

PO ČEM ŠLAPETE?

Nejkvalitnější zemědělské půdy stále ubývá. Tento trend chceme zastavit. Nechceme však jít cestou pouze restriktivních opatření, tedy poplatků za vynětí půdy ze zemědělského půdního fondu nebo krácení dotací zemědělcům při nedodržení ochranných postupů, ale také výchovou. Vytvořili jsme webové aplikace, které mají podpořit zachování kvality půdy pro zemědělskou produkci.

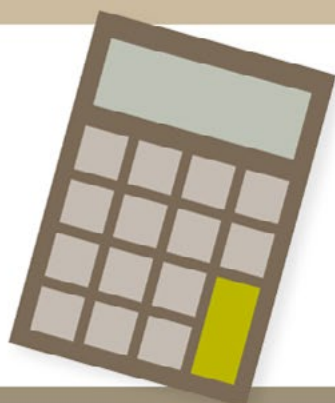
NA EROZI PŮDY S KALKULAČKOU

Ve spolupráci s Výzkumným ústavem meliorací a ochrany půdy jsme na začátku tohoto roku spustili takzvanou Protierozní kalkulačku. Díky této internetové aplikaci zemědělci přesně uvidí, jaká část jejich polí je nejohroženější. Dozví se, jak pozemky chránit, jaké plodiny zasít, jak půdu obdělávat nebo jaký správný osevní postup zvolit. To vše v závislosti na vyhodnocení konkrétních místních podmínek a specifických potřeb uživatele.

PŮDNÍ ORGANICKÁ HMOTA

Půdní organická hmota tvoří pouze malou součást půdy, významem má však toto množství zásadní dopad. Je základním faktorem půdní úrodnosti, příznivě ovlivňuje fyzikální a chemické vlastnosti půdy či v převážné míře je podmínkou existence bohaté půdní bioty. Z tohoto důvodu byla vytvořena Bilanční kalkulačka. Uživatel po zadání údajů o plodinách, použitých organických hnojivech a jejich dávkách, pěstovaných meziplodinách apod. zjistí bilanci uhlíku na daném pozemku.

[Host](#) | [přihlásit se](#) | [registrace](#)

 Výzkumný ústav meliorací
a ochrany půdy, v.v.i.

PROTIEROZNÍ KALKULAČKA

VSTUP DO APLIKACE

KDE JE KVALITNÍ A CHRÁNĚNÁ PŮDA?

Aplikace Limity využití půdy ukazuje kvalitu půdy i její ochranu a další omezení pro výstavbu. Při plánování staveb by mohla pomoci nejen lidem, ale i developerům. Jsou zde totiž sdružená data od katastrálních úřadů, obcí s rozšířenou působností i například údaje o zaměstnanosti v regionech. Jedním z cílů programu je snaha pomoci řešit problematiku využití zemědělských brownfieldů, které v aplikaci také najdete. Minimální vyhledávací velikost je 10 hektarů.

KDY ZASÉVAT A ZAVLAŽOVAT?

Každoroční otázky zemědělců. Při rozhodování, jaké zvolit datum, jim pomáhá portál Intersucho. Informace o aktuálním stavu půdy a vegetace předpovídá web s desetidenní předpovědí počasí.

VÝBĚR ZPRÁV

HLAVNÍ ZPRÁVY MĚSÍCE: ČESKO SE ZALESŇUJE, 312 TUN ZBOŽÍ PRO POTŘEBNÉ A KONEC CUKERNÝCH KVÓT

Co přinesl poslední měsíc? Rok 2016 bude nejteplejším v historii, spotřeba zvěřiny se loni zvýšila, Globus vydával jablka z Polska za česká. Vína z ČR mezi světovou elitou, Lesy ČR vylepšily státní rozpočet, mobilní aplikace o zdravém stravování pro děti, obnova Krušných hor nebo unikátní Přírodní rezervace Milovice.

DOTACE PRO ZEMĚDĚLCE VZROSTOU

Zemědělci a potravináři si v příštím roce polepší. Z národních dotací získají zhruba 2,8 miliardy korun, což je proti letošnímu plánu přibližně o 560 milionů korun víc. Nejvyšší částka – celkem 1,9 miliardy – připadne odvětví živočišné výroby. Na rostlinnou výrobu půjde čtvrt miliardy, do potravinářství 415 milionů korun a 213 milionů do dalších odvětví.

vyvážet mléčné výrobky do Kolumbie. Celkem již má toto povolení 17 firem. Vývoz na tamní trh činil v letošním 1. pololetí 800 tun mléčných produktů.

DAŇKA, ČI JELENA?

Obliba zvěřiny v Česku pomalu roste. Podle odhadu statistiků se její spotřeba loni zvýšila o 10 až 15 %. Každý Čech tak v průměru snědl zhruba kilogram zvěře. V roce 2011 činila roční průměrná spotřeba zvěřiny 700 gramů na hlavu za rok.

PODPORA CITLIVÝCH KOMODIT

Na citlivé sektory, které jsou v krizi, poskytneme v rámci přímých plateb dalších 820 milionů korun. Prostřednictvím dobrovolné podpory vázané na produkci pak dostanou zemědělci celkem 3,5 miliardy korun. O tom, co patří mezi citlivé komodity, si jednotlivé země EU rozhodují samy. Unie pak návrh posuzuje a schvaluje. Rozhodli jsme se podpořit chovatele dojnic a masných telat, ovcí a koz. Podporu rovněž obdrží pěstitele chmelu, cukrové řepy, vybraných druhů ovoce a zeleniny, včetně konzumních brambor.

POTRAVINOVÝ REKORD

V Česku žije podle statistik 400 tisíc lidí pod hranicí chudoby. A právě těmto potřebným vynesla letošní Národní potravinová sbírka 312 tun zboží, což je o 76 tun více než loni. Nejvíce odevzdali dárci v Praze (71,2 tuny) a Jihomoravském kraji (34,5 tuny). Z celkového odevzdaného množství potravin by se dalo vyrobit zhruba 768 000 porcí jídla. Tím by se nasýtily všichni obyvatelé Brna, Ostravy a Liberce.

O ČESKÉ MLÉČNÉ VÝROBKY JE ZÁJEM

Českým mlékařům se otevírá přístup a perspektivní odbytiště v zemi s téměř 50 miliony obyvatel. Dalších 11 českých firem totiž může

HEZKY ČESKY

Státní zemědělská a potravinářská inspekce našla v pardubickém Globusu jablka z Polska, která prodejce vydával za česká. Nejenže tímto klamal spotřebitele, ale jablka obsahovala i sedmkrát více pesticidů, než povoluje zákon. Inspekce po dořešení případu zahájí s prodejcem správné řízení. Obchodní řetězec se pokutě nevyhne.

NEJČASTĚJŠÍ KÁVA V ČESKU?

Nejoblíbenější káva v Česku je caffè latte, kupuje si ho 41 % lidí. Druhou příčku s 38 % obsadilo cappuccino. Espresso upřednostňuje třetina lidí. Vyplývá to z průzkumu agentury STEM/MARK, ve kterém odpovídalo 1 025 dotazovaných.

„VINAŘSKÝ MICHELIN“ S MORAVSKÝMI VÍNY

Moravská vína opět potvrdila svou kvalitu. Do prestižní vinařské publikace 1000 Vins du Monde se dostalo 25 moravských lahví. Přestože je to o pět vín méně než v loňském roce, ve srovnání s dalšími vinařskými velmocemi má naše země vynikající výsledky. Chile má v publikaci 43 vín, Itálie 36, Německo 10, Austrálie 8, Rakousko 3.

KONEC KVÓT PRO ŘEPAŘE A CUKROVARY

V říjnu 2017 skončí kvóty na cukr, které omezovaly jeho produkci. Cukrovary tak budou moci prodávat libovolné množství a to by mohlo oživit byznys tuzemských cukrovarů. Jsou na to připravené – investovaly do výroby a navyšují kapacity. Letos na jaře dokonce podepsali zástupci pěstitelů cukrové řepy a cukrovarů první mezioborovou dohodu o vzájemné spolupráci. Český cukr se v zahraniční konkurenci jistě prosadí.

OBNOVA KRUŠNÝCH HOR

Ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí jsme připravili plán na revitalizaci Krušných hor do roku 2030. Program bude stát 4,1 miliardy korun. Polovina peněz určených na obnovu lesů a vypořádání se s přemnoženou zvěří bude z evropských programů na rozvoj venkova a z operačního programu Životní prostředí.

CO DÁT NA LETÁK?

Supermarkety lákají slevami na maso a alkohol. Vyplývá to z aktuálního 18měsíčního šetření společnosti Česká distribuční. Ta analyzovala 575 titulních stran slevových letáků. Jen by nás zajímalo, proč není atraktivní lákat na slevy zeleniny?

LESY ČR CHTĚJÍ KUPOVAT LESY

Státní podnik Lesy ČR chce po úbytku lesů vydaných v církevních restitucích kupovat lesy od soukromých majitelů. Finanční rámec na nákup zatím není stanoven, mohlo by však postupně jít i o miliardy korun.

KONEC ŠIKANY ZEMĚDĚLCŮ OD SUPERMARKETŮ

Zemědělci by už brzy mohli pocítit zastání evropských úředníků. Na celoevropské úrovni se již začaly chystat právní předpisy, které by měly v budoucnosti bránit nekalým obchodním praktikám při vykupování potravin.

DALŠÍ ŠUNTY NA WEBU POTRAVINY NA PRANÝŘI

Dobrá zpráva pro spotřebitele. Od poloviny listopadu zveřejňuje na webu Potraviny na pranýři své nálezy o závadných a falšovaných potravinách živočišného původu také Státní veterinární správa.

„ZVÍŘECÍ KOMPAS“

Vědci z Masarykovy univerzity v Brně objevili, co zvířatům umožňuje orientovat se podle magnetického pole Země. Jde o takzvaný protein kryptochrom v oku. Tímto mezinárodním objevem čeští vědci výrazně zasahují do neurovědy, ekologie, molekulárních věd i fyziologie.

MÉNĚ CUKRU...

Jeden z předních výrobců kolových nápojů se rozhodl ve svých nápojích snížit obsah cukru. Reaguje tak na kritiku, že konzumace cukru významně přispívá k obezitě. Společnost se zavazuje i k větší ochraně životního prostředí, a to tím, že omezí množství sodíku a nasycených tuků v produktech. Pokud její plány budou úspěšné, do roku 2030 sníží své emise skleníkových plynů o 20 %.

ČESKO MÁ SILNÉ PLÍCE

Plocha lesních pozemků trvale roste. Patříme mezi země s vysokou lesnatostí, stromy pokrývají 34 % našeho území. To je dvojnásobek toho, co tady rostlo za první republiky. Od roku 1990 (vyjma let 2006 a 2007 – likvidace škod po orkánu Kyril) byl vždy vyšší přírůstek lesa než těžba. Minulý rok jsme lesníkům vyplatili zhruba 520 milionů korun, letos to bude o třetinu více.

MILOVICE ZAUJALY SVĚT

New York Times, Washington Post, BBC, Die Welt, Focus, Libération. Přední světové noviny jsou uchvápeny bývalým vojenským výcvikovým prostorem v Milovicích. Aby taky ne – jde o první místo na světě, kde se vyskytují všechny tři klíčové druhy velkých kopytníků Evropy, a to divocí koně, zubří a pratuři. Čeští vědci tam dokonce objevili i milion let starý druh koryše – listonoha letního, který je v Česku kriticky ohrožen. A to není vše. Díky kopytníkům se do Milovic vrací téměř vymizelý, silně ohrožený hořec křížatý.

SMUTNÝ REKORD

Rok 2016 bude podle Světové meteorologické organizace nejteplejším v historii. Průměrná globální teplota za prvních letošních devět měsíců je 1,2 stupně nad úrovní před průmyslovou revolucí.

VELKÁ PŘÍLEŽITOST PRO MALÉ ZEMĚDĚLCE

Ve třetím kole Programu rozvoje venkova jsme dali příležitost malým zemědělcům s rozlohou polí do 150 hektarů. Ti si mohli požádat o podporu na nákup běžných zemědělských strojů. Vyhověli jsme 94 % z nich. Celkem bylo v programu podáno 5 065 žádostí, k financování je doporučeno 4 064 z nich. Celková výše podpory ve třetím kole je 6,3 miliardy korun, které poskytl unijní i český rozpočet.

ZELENÁ NAFTA V SENÁTU

Senát schválil rozšíření tzv. zelené nafty na zemědělce v živočišné výrobě. Ti si budou moci vratku za pohonné hmoty nárokovat zpětně za celý rok 2016, pracovníci v lesích a rybáři pak od 1. července 2017. Podle předběžných odhadů se pro zemědělce v živočišné výrobě

předpokládá roční daňová úleva až 900 milionů korun v roce 2016, až 1 miliarda korun v roce 2017 a až 1,4 miliardy korun v roce 2018. Pro lesní hospodáře a dodavatele lesnických služeb se počítá s částkou přibližně 260 milionů korun a pro rybníkáře nanejvýš 20 milionů korun ročně. Novela nyní míří k podpisu prezidentovi.

ČESKÝ APPLE VYLEPŠÍ STÁTNÍ ROZPOČET

Lesy ČR převedou do státní pokladny v tomto roce přibližně 5,6 miliardy korun. Peníze z vytvořených zisků státu podnik posílá od roku 2013, celkem už obohatil státní rozpočet o více než 20 miliard korun. V posledních třech letech firma mimo jiné investovala přes 4 miliardy korun do výstavby a opravy lesních cest, obnovy vodních staveb a nádrží a nákupu strojů a zařízení využívaných v lese.

VZDĚLÁVACÍ APLIKACE PRO ŠKOLÁKY

S novou mobilní aplikací Kozel Ovozel si žáci I. stupně základních škol prohloubí vědomosti o ovoci, zelenině a zdravém stravování. Aplikace slouží k propagaci projektu Ovoce a zelenina do škol, jehož cílem je boj proti nadváze školáků a zvýšení spotřeby ovoce a zeleniny. Děti mohou hravou formou odpovídat na kvízové otázky a plnit úkoly, jako například vysazovat stromy a starat se o ně. Hru si můžete ZDARMA stáhnout na [Google play](#) a [AppStore](#).

POTVRZENO: NAŠE POTRAVINY JSOU BEZPEČNÉ

Co do kvality a bezpečnosti potravin má Česko jedny z nejlepších potravin z postkomunistických zemí. V žebříčku Global Food Security Index tento rok ČR celosvětově obsadila 25. místo. Nejhorších výsledků dosahujeme v oblasti výzkumu a vývoje, na něž se veřejné výdaje neustále snižují.